

תוכן עניינים

ט	פתח דבר
1	מבוא

מדור א פולחן וכוונה

7	א. צורת האפוד במקורות המקראיים
18	ב. קטורת מחתות וקטורת תמיד
	ג. 'מזבחות הקטורת' בממצא הארכיאולוגי
28	והפולחן של צבא השמים במלכות יהודה
	ד. הארון והכרובים: משמעותם הסמלית, צורתם, בעיית המקבילות הארכיאולוגיות
38	ה. המשכן: הדירוג הטכני-חומרי
50	ו. המשכן: טאבו מודרג של קדושה
62	ז. המערך הפולחני הפנימי ומשמעותו הסמלית
70	ח. ריכוז הפולחן בתפיסת המקור הכוהני
94	ט. שילה וירושלים: יסודה של המסורת הכוהנית שבתורה
102	י. מאחורי הקלעים של ההיסטוריה: לקביעת זמנו של המקור הכוהני
111	יא. מהותו של האוהל-מועד
121	יב. ערי הלויים: אוטופיה ומציאות היסטורית
130	יג. סילוק ארון הברית
146	יד. קובץ החוקים של יחזקאל (מ-מח) ויחסו לאסכולה הכוהנית
155	טו. הכוהן, המקדש והעבודה
175	

מדור ב

מלאכת הספר והסופרים

187	טז. מלאכת הסופר בתקופת המקרא: מגילות הספרים ואיזורי הכתיבה
208	יז. מגילות הספרים בתחילת ימי בית שני: המעבר מפפירוסים לעורות

	יח. מגילות הספרים בין קומראן לימי הביניים:
220	עורות יהודיים ונכריים למיניהם ולתקופותיהם
	יט. גודלם של ספרים במקרא והקפם של ספרי תורה ונביאים:
252	הבטים פליאוגרפיים וקומפוזיציוניים בסידור האסופה המקראית
273	כ. 'שורות קישור' בפליאוגרפיה הקדומה ובאסופה המקראית
279	כא. ידיעת קרוא וכתוב ושיעורה בישראל בתקופת המקרא
291	כב. על ארכיונים וספריות וסדרם של ספרי המקרא
302	כג. הקודקס, הפינקס ולוחיות הדיו
316	כד. ספרי תורה וספרי מקרא במאות הראשונות לספירה הנוצרית

מדור ג

מקרא ועולמו: עיוני ספרות, חברה והיסטוריה

333	כה. המסגרת ההיסטורית של יציאת מצרים: נתונים ופירוט
347	כו. המקרא והארכיאולוגיה כעדויות לתולדות ישראל
360	כז. פרקי שכם
390	כח. מבעיות הקומפוזיציה של ספר מלכים ושל ספרי נביאים ראשונים
402	כט. 'כי קרן עור פני משה'
412	ל. בין הנבואה הקדומה לנבואה הקלסית
421	לא. ברכת כוהנים מכתף הינום: המשמעות המקראית של התגלית
433	לב. גדי בחלב אמו
445	לג. הגדי בחלב אמו והגדי היונק חלב אמו
464	לד. דגם המספר המודרג לצורותיו ויחסו אל הדפוסים הפורמליים של התקבולת
489	לה. ארבע הברכות וחמשת הספרים שבספר תהלים
520	לו. שני הנוסחים של מזמור תהלים קנא

מדור ד

על חקר המקרא והוראתו האקדמית

533	לו. פרשנות המדרש והפשט והשיטה הביקורתית בחקר המקרא
552	לח. חקר המקרא בלשון העברית: דברים על דמותו ועל דרכו
565	לט. כיבושה של דרך: ראשית הוראת המקרא באוניברסיטה העברית
573	מ. בין מסורת לביקורת: דרכו של מ"צ סגל בחקר המקרא
584	מא. ח"א גינזברג: דברים לזכרו
589	מב. יהדות ומקרא בתפיסתו של יחזקאל קויפמן

601

640

653

מפתח המקראות והמקורות

מפתח המונחים והעניינים

מקומות פרסום המאמרים

פתח דבר

אוסף המחקרים הזה הוא פרי יוזמתם ועמלם של חמישה מתלמידי שהיו במרוצת השנים לחברי ועמית: פרופ' אביגדור הורוויץ וד"ר שמיר יונה מאוניברסיטת בן גוריון שבנגב, ד"ר יונתן בן-דב מאוניברסיטת חיפה, ד"ר ברוך יעקב שורץ וד"ר ערן ויזל מהאוניברסיטה העברית בירושלים. חברים אלה העלו לפני את הרעיון לכנס מבחר של מאמרי, ומשעה שקיבלו את הסכמתי, פעלו ללא ליאות ולא על מנת לקבל פרס כדי להוציאו אל הפועל. במסירות ובנאמנות הקדישו מזמנם לכל שלבי התהליך, מבחירת המאמרים והתקנתם מחדש לדפוס – לרבות בדיקה קפדנית של הנוסח, המובאות וההפניות, כולל הפניות לטקסטים חוץ-מקראיים שהותאמו לפרסומים חדשים – ועד לעבודה השוטפת עם בית ההוצאה לאור. תודתי העמוקה נתונה להם, וברוכים יהיו על שהצליחו להוציא מתחת ידם כלי מתוקן. תודתי נתונה גם לשניים שסייעו על ידי ועל ידם, מר דני שפירא ומר יורי גולר, שלא חסכו כל מאמץ ונכונים היו בכל עת ובכל שעה להושיט כל עזרה ולפתור כל בעיה. תבורך מנשים הגב' יהודית כהן-שור שהקלידה מחדש, ובדייקנות, את כל המאמרים, ותודה מיוחדת למר דורון ליבנה שהכין במיומנות את המפתחות ולמר נריה כהן שבדק אותם בקפדנות.

תודתי נתונה להוצאת הספרים ע"ש י"ל מאגנס שנענתה לבקשתי להוציא לאור את האוסף, ובמיוחד למר חי צבר, מנכ"ל ההוצאה, ולד"ר אילנה שמיר, מרכזת המערכת, וכן למר רם גולדברג ולגב' רוחמה הלוי על עבודתם המסורה והיעילה. והריני מודה ליור ועדת הקרן לחקר המקרא מיסודו של ס"ש פרי, פרופ' שאול שקד, ולחברי ועדת הקרן על תמיכתם ועל נדיבותם.

תודה לרעייתי ד"ר רעיה הרן על העידוד ועל התמיכה המתמדת בכל אשר אפנה.

מנחם הרן